

ایران

دبیر بیست و یکمین جشنواره بین‌المللی عروسکی تهران-مبارک در گفت‌وگو با «ایران»:

تئاتر عروسکی ایران نیازمند حمایت پایدار است

گفت و گو

حامد کریب

گروه فرهنگی

دبیر بیست و یکمین جشنواره بین‌المللی نمایش عروسکی تهران-مبارک با تأکید بر ضرورت حمایت ساختاری از تئاتر عروسکی، کمبود بودجه، نبود سالن‌های تخصصی، دشواری‌های تولید آثار برای مخاطب بزرگسال و کمبود تهیه‌کنندگان متخصص را از مهم‌ترین چالش‌های این حوزه دانست. او همچنین از برنامه‌های آموزشی، پژوهشی و بین‌المللی این دوره از جشنواره و تلاش برای تقویت حضور نسل جوان سخن گفت. پوپک عظیم‌پور در گفت‌وگویی، درباره وضعیت تئاتر عروسکی ایران، راهکارهای حمایت از این هنر و چشم‌انداز جشنواره امسال توضیح داد.

ضرورت حمایت پایدار از تئاتر عروسکی

پوپک عظیم‌پور با اشاره به شرایط اقتصادی حاکم بر تئاتر کشور گفت: «با وجود تمامی تلاش‌هایی که در بخش‌های خصوصی و دولتی صورت می‌پذیرد، تا زمانی که سازوکار مناسبی برای تخصیص یارانه‌های دولتی، حمایت‌های مالی مستمر و حضور تهیه‌کنندگان کاملاً متخصص

و آشنا به امر نمایش فراهم نشود، تئاتر کشور در وضعیت ایده آلی قرار نخواهد داشت.» به گفته او، تولید نمایش عروسکی، فرآیندی پیچیده و پرهزینه است که از نگارش نمایشنامه و ایده‌پردازی تا طراحی و ساخت عروسک، بازی‌دهنگی، طراحی صحنه و کارگردانی، به زمان، تخصص و منابع مالی نیاز دارد. او یکی از مشکلات اساسی این حوزه را محدودیت امکان اجرای مستمر آثار برای مخاطبان بزرگسال دانست و افزود: «در تهران و دیگر شهرها، سالن‌های اختصاصی تئاتر عروسکی برای این گروه از مخاطبان به‌راحتی در دسترس نیستند. در حالی که تئاتر کودک و نوجوان از سالن‌های شناخته‌شده‌ای برخوردار است، تولید آثار عروسکی برای بزرگسالان همچنان محدود و کم‌توجه باقی مانده است.» عظیم‌پور تأکید کرد: «علاقه به هنر به تنهایی برای تداوم فعالیت هنرمندان کافی نیست و آنان نیز به درآمد پایدار نیاز دارند.» به باور او، تخصیص بودجه مناسب به هنرهای نمایشی و تصویری می‌تواند زمینه تولید آثار ارزشمند و ماندگار را فراهم کند.

ضرورت تهیه‌کنندگی تخصصی

و ایجاد سالن‌های اختصاصی
دبیر جشنواره تهران-مبارک، کمبود تهیه‌کنندگان آشنا به ویژگی‌های تئاتر عروسکی را از دیگر موانع توسعه این هنر دانست. او معتقد است

حمایت مؤثر زمانی محقق می‌شود که ظرفیت‌ها، الزامات فنی و ویژگی‌های هنری این رشته به‌درستی شناخته شوند. یکی از پیشنهادهای مشخص عظیم‌پور، تأسیس مجموعه‌های تخصصی تئاتر عروسکی در تهران و استان‌های مستعد است. این مجموعه‌ها می‌توانند سالن‌هایی مجهز برای اجرای نمایش سایه، شیوه‌های نخی و میله‌ای، اپرا و گونه‌های مدرن و ترکیبی داشته باشند و از فناوری‌های نوین، تجهیزات رایانه‌ای، نور و صدا بهره ببرند. او همچنین بر ضرورت مشارکت همزمان دولت و بخش خصوصی تأکید کرد و گفت: «شناخت درست این هنر می‌تواند اعتماد سرمایه‌گذاران را جلب کند.» به اعتقاد وی، تئاتر عروسکی در سطح جهانی جایگاه شناخته‌شده‌ای دارد، اما در ایران همچنان عمدتاً با مخاطب کودک و نوجوان شناخته می‌شود و هنرمندان برای اجرای آثار بزرگسال با دشواری‌های فراوانی روبه‌رو هستند.»

پیشنهاد تجمع جشنواره‌های نمایشی

عظیم‌پور با اشاره به تعدد جشنواره‌های تئاتری در کشور، پیشنهاد کرد رویدادهای مختلف در قالب جشنواره‌ای جامع با عنوان جشنواره تئاتر ملی و در بخش‌هایی مانند نمایش‌های سنتی، خیابانی، آیینی، عروسکی و استانی گرد هم آیند.

از ثبت ۲۴۵۶ اثر تا حضور پرشور فیلمسازان در **چهل و سومین جشنواره فیلم کوتاه تهران**

چراغ سینمای کوتاه روشن است

گزارش

کرده فرهنگی

چهل‌وسومین جشنواره بین‌المللی فیلم کوتاه تهران به چهارمین روز برگزاری خود رسیده؛ رویدادی که آمار آثار رسیده به بخش ملی آن از افزایش مشارکت فیلمسازان نسبت به سه دوره گذشته حکایت دارد. ثبت ۲۴۵۶ اثر در شرایطی که فرآیند ارسال آثار با پیامدهای چنگ همزمان شده بود، این پرسش را مطرح می‌کند که چرا فیلمسازان با وجود دشواری‌های موجود، همچنان به تولید و نمایش آثار خود ادامه می‌دهند؟ پاسخ را می‌توان در ماهیت فعالیت هنری جست‌وجو کرد: جایی که امید به معنای نادیده‌گرفتن مشکلات نیست، بلکه در تصمیم به ادامه‌دادن، حفظ انگیزه و تلاش برای بیان تجربه‌های انسانی معنا پیدا می‌کند.

۲۴۵۶ اثر؛ نشانه‌ای از تداوم فیلمسازی

براساس آمار اعلام‌شده از سوی برگزارکنندگان، ۲۴۵۶ اثر برای حضور در بخش ملی جشنواره ثبت شده است؛ رقمی که در مقایسه با سه دوره گذشته افزایش داشته است. از این تعداد، ۱۷۰۴ اثر داستانی، ۳۱۷ اثر مستند، ۲۶۶ اثر تجربی و ۱۶۹ انروپوئامایی هستند. این ترکیب نشان می‌دهد فیلمسازان در قالب‌های گوناگون همچنان به دنبال بیان ایده‌ها، تجربه‌ها و دغدغه‌های خود هستند.

البته تعداد آثار ارسالی به‌تنهایی نمی‌تواند تصویری جامع از میزان استقبال عمومی ارائه دهد و برای ارزیابی آن، آمار حضور تماشاگران و مشارکت مخاطبان نیز باید بررسی شود. با این حال، افزایش آثار ثبت‌شده شاخصی از تداوم انگیزه تولید و اهمیت جشنواره در فضای حرفه‌ای سینمای کوتاه است.

سینما در روزگار گرانی

علاقه‌ای که هزینه دارد

ساخت فیلم کوتاه، برخلاف تصور رایج، الزاماً فعالیتی کم‌هزینه نیست. تجهیزات

تأثیر می‌گذارد، برگزاری یک رویداد فرهنگی می‌تواند معنایی فراتر از یک برنامه تقویمی داشته باشد. جشنواره فیلم کوتاه تهران فرصتی برای حفظ ارتباط اجتماعی، بیان تجربه‌های انسانی و مواجهه با روایت‌های متفاوت فراهم کرده است. فیلم کوتاه به دلیل زمان محدود و امکان تولید با گروه‌های کوچک، بستر مناسبی برای بیان تجربه‌های شخصی و اجتماعی است؛ از نگرانی‌های خانواده‌ها و دغدغه‌های جوانان گرفته تا روایت‌هایی درباره امید، فقدان، مقاومت و آینده. آنچه در چهار روز اول جشنواره به نمایش درآمده، بخشی از همین مواجهه سینما با واقعیت‌های جامعه است.

بهروز شعبانی، دبیر جشنواره، نیز با اشاره به تأثیرپذیری فیلمسازان از فضای جامعه و رویدادهای پیرامونی، از جمله جنگ رمضان، بر شکل‌گیری آثار سخن گفته است که امسال در جشنواره شاهد نمایش آنها هستیم. حضور فیلمسازان بین‌المللی از اسپانیا، ترکیه، مکزیک، روسیه، چین و دیگر کشورها نیز بر ظرفیت این رویداد برای ایجاد گفت‌وگوی فرهنگی می‌افزاید.

این حضور نشان می‌دهد جشنواره، حتی در شرایط دشواری، می‌تواند فضایی برای ارتباط سینماگران و تبادل دیدگاه‌ها فراهم کند.

امید؛ فراتر از شعار

نباید هر فیلم یا هر جشنواره‌ای را لزوماً حامل پیام امید دانست. ارزش سینما در فراهم‌کردن امکان روایت تجربه‌های گوناگون است؛ روایت‌هایی که گاهی امیدبخش‌اند و گاهی مخاطب را با واقعیت‌های دشوار روبه‌رو می‌کنند. اهمیت اصلی، باقی‌ماندن امکان خلق و نمایش این روایت‌هاست.

در همین مسیر، حمایت از فیلمسازان جوان، فراهم‌کردن امکانات تولید، دسترسی به سالن‌های نمایش و ایجاد فرصت‌های تازه برای عرضه آثار اهمیت دارد. جشنواره زمانی می‌تواند تأثیری ماندگار داشته باشد که حضور در آن به ارتباط‌های حرفه‌ای، معرفی بهتر فیلم‌ها و امکان ادامه فعالیت هنرمندان پس از پایان رویداد منجر شود. چهل‌وسومین جشنواره بین‌المللی فیلم کوتاه تهران فرصتی برای گردهم‌آمدن طیف‌های مختلف فرهنگی و شکل‌گیری تعامل میان دیدگاه‌های متفاوت است؛ فرصتی که نباید زیر سایه اختلاف‌ها و بد اخلاقی‌ها قرار گیرد. نقد و گفت‌وگو، زمانی به فرهنگ کمک می‌کند که جای خود را به تخریب و بهانه‌جویی ندهد. در چهارمین روز جشنواره، پیام اصلی شاید همین باشد. اینکه امید نه در انکار دشواری‌های اقتصادی و نگرانی‌های اجتماعی، بلکه در حفظ امکان خلق کردن، روایت‌کردن و ادامه‌دادن معنا پیدا می‌کند؛ امکانی که حمایت از آن، حمایت از آینده سینمای ایران است.

صاحب امتیاز:

خبرگزاری جمهوری اسلامی

مدیر مسئول:

صادق حسین جابری انصاری

سر دبیر:

هادی خسروشاهین

مؤسسه فرهنگی - مطبوعاتی ایران

رئیس هیات مدیره: صادق حسین جابری انصاری

مدیرعامل: علی متقیان

تلفن: ۸۸۷۶۱۲۰۰ • نمابر: ۸۸۷۶۹۰۷۵ • **امور مشترکین:** ۸۸۷۴۸۸۰۰

• **پایام:** ۳۰۰۰۴۵۱۲۳ روابط عمومی • **صندوق پستی:** ۵۳۸۸-۱۵۸۷۵

• **نشانی:** تهران خیابان خرمشهر، شماره ۲۰۸ • **توزیع:** نشر گستر امروز • **چاپ:** جایخانه ایران و مؤسسه جام‌جم

• **سازمان آگهی‌های روزنامه ایران:** دارنده گواهینامه ایزو ۹۰۰۱ از شرکت NISCERT

• **بذیرش سازمان آگهی‌ها:** ۱۸۷۷ • **انتشارات مؤسسه فرهنگی - مطبوعاتی ایران:** ۸۸۵۰۴۱۳۰

علاقه به هنر

به تنهایی برای تداوم فعالیت هنرمندان

کافی نیست

و آنان نیز به درآمد پایدار

نیاز دارند

و شناخت

درست این

هنر می‌تواند

اعتماد

سرمایه‌گذاران

را جلب کند

«ایران» را در صفحه‌های مجازی دنبال کنید

حضرت امیرالمؤمنین علی علیه‌السلام:

بهترین مردم، کسی است که در تنگدستی اش ایثارگر و شکیبا باشد.

سخن‌روز

غزلالحکم: ۳ ص ۴۳۵ خ ۵۰۲۸

اولیه را کاهش داد؛ با این حال بهره‌گیری از ظرفیت هنرمندان و استادان دانشگاهی، پشتوانه اصلی جشنواره بوده است. «او همچنین از تداوم حمایت معنوی هنرمندان و پژوهشگران کشورهای مختلف، از جمله آمریکا، استرالیا، ترکیه، ارمنستان، گرجستان، صربستان، ایتالیا و فرانسه خبر داد.

به گفته وی، بخشی از این همکاری‌ها به صورت مجازی و در قالب نشست‌ها و سمینارها ادامه خواهد یافت. عظیم‌پور در پایان تأکید کرد: «حضور آثار گروه نان و عروسک و مشارکت متخصصان ایرانی و خارجی در برنامه‌های علمی، به حفظ وجهه بین‌المللی جشنواره کمک می‌کند.» بیست‌ویکمین جشنواره بین‌المللی نمایش عروسکی تهران-مبارک از تاریخ ۲۵ تا ۳۰ مهرماه ۱۴۰۵ در تهران برگزار می‌شود.

نشست‌های تخصصی هفتگی با حضور متخصصان ایرانی و خارجی برگزار شده است. مرور فیلم‌تاترهای عروسکی شش دوره گذشته، برگزاری سمیناری سه روزه و انتشار سه عنوان کتاب شامل دو کتاب تألیفی و یک کتاب تخصصی ترجمه شده، از دیگر برنامه‌های این دوره است.

عظیم‌پور با تأکید بر پیوند نظریه و عمل گفت: «به باور من، پژوهش و آموزش، سپس اجرا، می‌تواند به گسترش چشم‌انداز تئاتر عروسکی و تقویت جایگاه والای این هنر کمک شایانی کند.»

محدودیت بودجه

و تداوم همکاری‌های بین‌المللی

دبیر جشنواره، محدودیت بودجه را مهم‌ترین چالش این دوره دانست و گفت: «محدودیت منابع مالی، امکان تحقق بخشی از برنامه‌ها و چشم‌انداز

جشنواره‌ای با حضور نسل جوان

و رویکرد پژوهشی

عظیم‌پور درباره ویژگی‌های دوره بیست‌ویکم گفت تلاش کرده است از ظرفیت‌های بین‌المللی بهره‌گرفته و حضور هنرمندان جوان را در بخش‌های مختلف جدی بگیرد.

به گفته او، بیش از ۴۵۰ اثر در بخش‌های گوناگون به دبیرخانه جشنواره ارسال شده و در میان متقاضیان، جوانان و دانش‌آموختگان دانشگاهی در کنار هنرمندان حرفه‌ای حضور دارند. برنامه‌های این دوره به روزهای اجرای جشنواره محدود نبوده است.

مسیر رویدادها از ۱۶ مردادماه با افتتاحیه نمادین و اجرای آنلاین گروه نان و عروسک به سرپرستی پیتز شومان و رونمایی از پوستر جشنواره با طراحی فرزاد ادیبی آغاز شد. همچنین

گزارش

نداسنجانی

گروه فرهنگی

چند سالی است که واژه «تلفیقی» یا همان «فیژون» در موسیقی ایران رواج پیدا کرده است؛ اصطلاحی که از نگاه برخی کارشناسان، پیش از آنکه به یک ژانر مستقل اشاره داشته باشد، توصیف‌کننده نوعی تجربه موسیقایی است. اما مرز میان موسیقی تلفیقی و موسیقی نو دراز و موسیقی نو قرار می‌دهد؟

علیرضا مشایخی، آهنگساز نوگرا و از پیشگامان موسیقی نو در ایران، در گفت‌وگو با «ایران» با انتقاد از کاربرد واژه «تلفیقی» می‌گوید: «واژه تلفیقی به نخستین بار من به کار بردم، اما به نظرم اشتباه‌ترین واژه دنیاست و خودم مخالفش شدم. ماچرا از این قرار بود که وقتی به ایران آمدم، قرار شد مؤسسه‌ای تعدادی از آثار کم را روی کاست ضبط شده بود منتشر کند. برای انتشار آثار، لازم بود توضیحاتی درباره آن‌ها بنویسیم. در آن زمان، یکی از شاگردان هومان اسعدی هم حضور داشت و بحث نام‌گذاری این موسیقی پیش آمد. من در آن مقطع، چندان به این موضوع فکر نکرده بودم که از نظر تئوریک، این آثار چگونه باید تعریف شوند. به نوعی، این نام‌گذاری حاصل کم‌تجربگی بود.»

او با تأکید بر اینکه موسیقی مورد نظرش نه در قالب موسیقی کلاسیک به معنای متعارف می‌گنجد و نه به‌سادگی می‌توان آن را در دسته‌بندی‌های رایج موسیقی معاصر جای داد، ادامه می‌دهد: «اسبکی که من کار می‌کنم، موسیقی چندفرهنگی است. در سال‌های اخیر، آثار عجیب‌وغریبی هم با عنوان موسیقی تلفیقی منتشر شده‌اند که لزوماً با آنچه من در ذهن داشتم، ارتباطی ندارند.»

ایران همیشه ماندگار خواهد ماند

مشایخی در بخش دیگری از سخنانش، خطاب به هنرمندانی که به مهاجرت فکر می‌کنند، بر ماندن و ادامه فعالیت در ایران تأکید کرد و گفت: «همواره امیدوارم مردم به خارج نروند و حاصل زحماتشان را در ایران ببینند. فکر می‌کنم هیچ شرایط محیطی نتوانسته کشور را نابود کند؛ ایران همیشه ماندگار خواهد ماند. آنچه اهمیت دارد، پایداری است که همه ما باید داشته باشیم و به تولید اثر ادامه دهیم.» آرش امینی، رهبر ارکسترترین کنسرت، نیز درباره آثار در نظر گرفته‌شده برای اجرا گفت که در این برنامه قطعاتی از جمله «کنسرتو برای ویولن و سازهای ضربی» با تکنوازی امین غفاری، «کوارتت زهی با سازهای ضربی» و «کنسرتو برای ویولا و سازهای ضربی و گیت» اجرا خواهند شد. همچنین قطعه «دریا» با تکنوازی امین غفاری، نوازنده ویولن، در فهرست برنامه قرار دارد.

علیرضا مشایخی با اشاره به اینکه سال‌هاست آتارش در ایران اجرانمی‌شود، از کم‌زنگ‌شدن فرصت اجرای آتارش در صحنه موسیقی کشور گفت. در این زمینه آرش امینی، رهبر ارکستر، در پاسخ به پرسش «ایران» درباره دلایل اجرا نشدن آثار این آهنگساز و با توجه به تجربه خود در رهبری ارکستر، به دشواری‌های پیش روی گروه‌های موسیقی مستقل اشاره کرد و گفت: «اگر بخواهیم ساده‌تر موضوع نگاه کنیم، حتی گروه‌های موسیقی اصیل ایرانی با هفت، ۱۰ یا ۱۵ نوازنده نیز برای برگزاری کنسرت با دشواری‌های زیادی مواجه‌اند. به‌عنوان رسانه، بررسی کنید که در سال گذشته چند ارکستر موسیقی ایرانی توانسته‌اند روی صحنه بروند. وقتی اجرای موسیقی اصیل ایرانی با چنین محدودیت‌هایی روبه‌روست، طبیعی است که اجرای گونه‌های خاص‌تر موسیقی با مانع بیشتری همراه باشد. موسیقی این کنسرت تولید شده است، اما به دلیل نبود امکانات کافی، اجرای آن را ناگزیر به یک شب محدود کرده‌ایم.»